Результати опитування здобувачів вищої освіти Національного університету фізичного виховання і спорту України щодо дотримання академічної доброчесності

Відділом забезпечення якості вищої освіти з 02 до 12 листопада 2026 року було проведено анонімне онлайн-опитування здобувачів вищої освіти Національного університету фізичного виховання і спорту України (далі – НУФВСУ).

Мета опитування: вивчення рівня обізнаності здобувачів вищої освіти з принципами та правилами академічної доброчесності, оцінювання практики їх дотримання в освітньому процесі, виявлення чинників, що спричиняють порушення, та визначення напрямів удосконалення системи забезпечення академічної доброчесності в НУФВСУ.

Кількість відповідей: 147.
Запропонована анкета містила 13 питань.
Результати онлайн-опитування у графіках подано у відсотках.

1. На якому рівні вищої освіти Ви навчаєтеся?

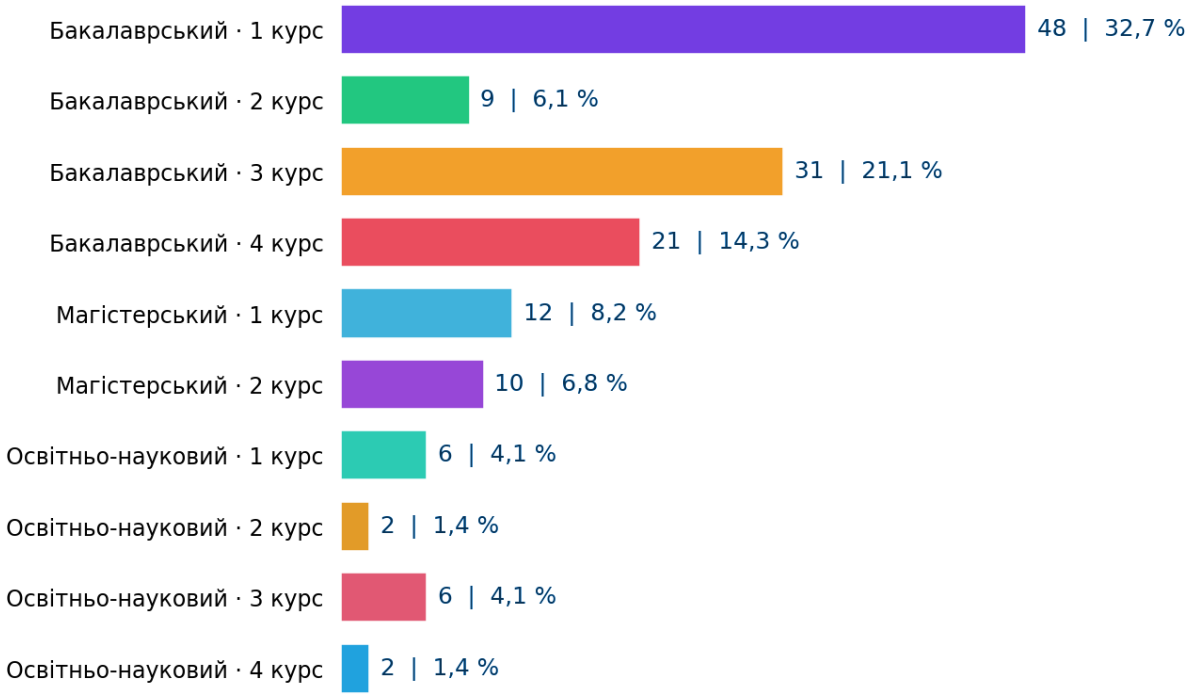
В опитування взяли участь здобувачі першого (бакалаврського) рівня – 105 (71%), другого (магістерського) рівня – 23 (16%) і 19 (13%) респондентів третього (освітньо-наукового) рівня.
Отже, зведені показники відображають, передусім, позиції здобувачів першого (бакалаврського) рівня. Для здобувачів другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів доцільно передбачати адресні інформаційні заходи, проте порівняння між рівнями потребує врахування нерівної чисельності груп.

2. Зазначте факультет / навчально-науковий інститут, де Ви навчаєтесь:

Найбільше відповідей надійшло від Навчально-наукового інституту здоров'я, реабілітації та фізичного виховання – 32 (54%). Навчально-науковий інституту спорту, менеджменту та хореографічного мистецтва – 26 (44%), Навчально-наукового олімпійський інститут - 1 (1,7%).

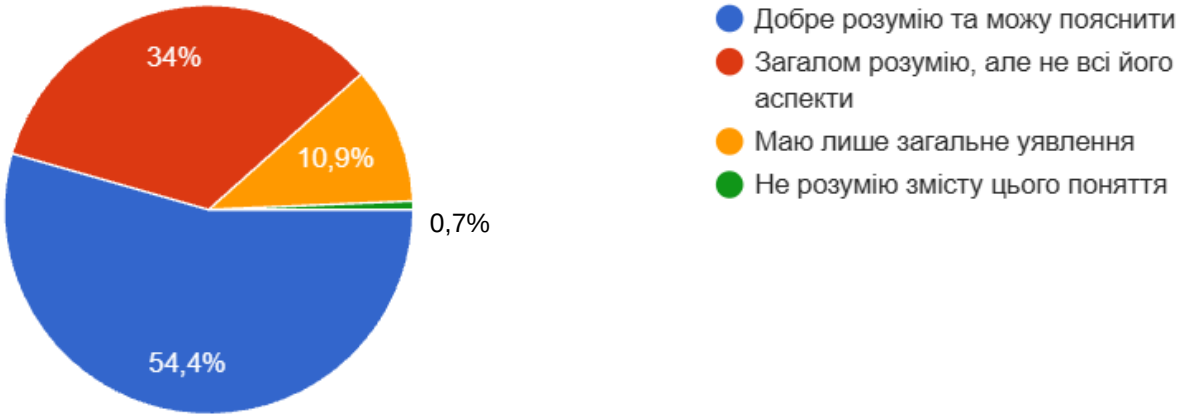
3. Вкажіть курс, на якому Ви навчаєтесь:

Найчисельнішою групою респондентів є здобувачі 1 курсу – 48 (33%) та 3 курсу – 31 (21%) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 4 курсу – 21 (14%). Частка здобувачів першого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти особливо помітна в загальній структурі.
Це посилює доцільність включення короткого практичного модуля з академічної доброчесності до адаптаційних заходів першокурсників, а для старших курсів – підготовки спеціалізованих матеріалів щодо курсових, кваліфікаційних і наукових робіт.

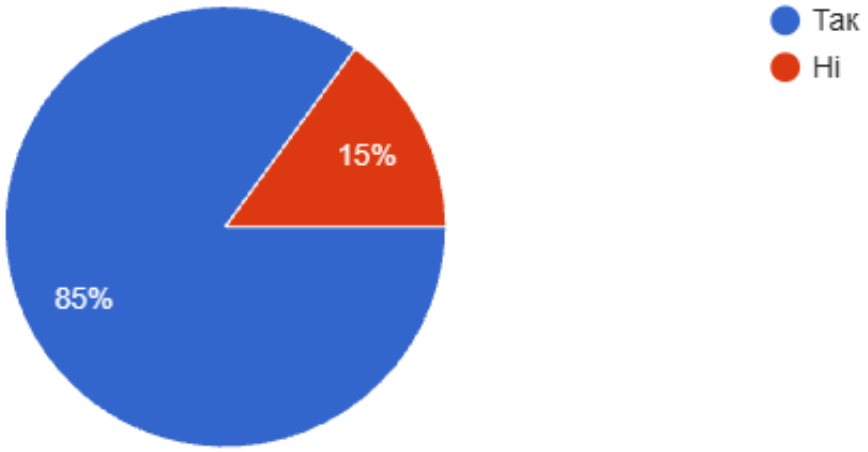
4. Як Ви розумієте зміст поняття «академічна доброчесність»?

80 (54%) респондентів вважають, що добре розуміють зміст поняття та можуть його пояснити, ще 50 (34%) загалом розуміють, але не всі аспекти, лише загальне уявлення мають 16 (11%) опитаних, один респондент (0,7%) змісту не розуміє.

Таким чином, 88% оцінюють власне розуміння не нижче загального, однак повне розуміння демонструють тільки 54%.

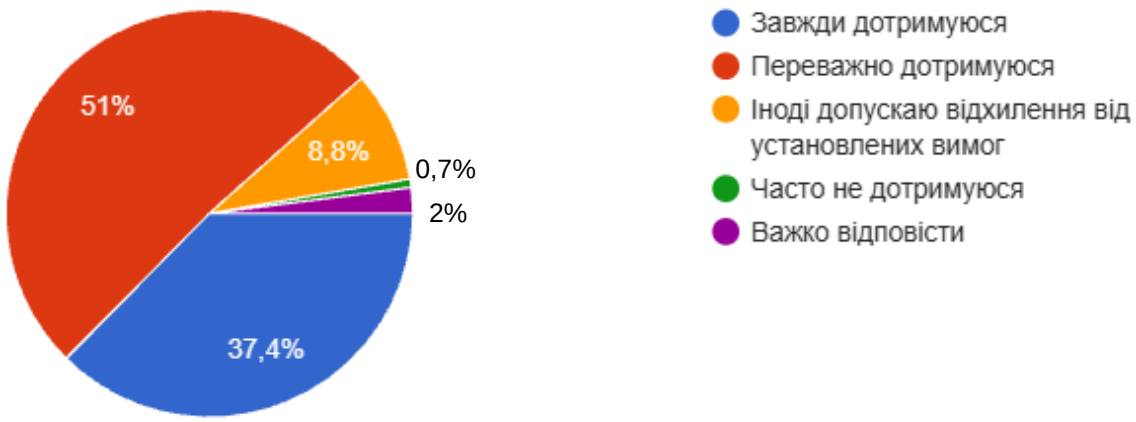
5. Чи ознайомлені Ви з нормативними актами, що регулюють політику дотримання академічної доброчесності в НУФВСУ?

125 (85%) опитаних повідомили, що ознайомлені з нормативними актами НУФВСУ з питань академічної доброчесності, 22 (15%) – не ознайомлені. Це свідчить про належний рівень інформування здобувачів вищої освіти щодо нормативних актів з академічної доброчесності, проте сам факт ознайомлення з ними не гарантує достатнього розуміння встановлених вимог, правил і процедур та їх практичного застосування.

Особливо показовим є порівняння з питанням 8: серед 125 осіб, які заявили про ознайомлення з документами, тільки 58 (46%) знають процедуру звернення щодо порушень. Отже, ознайомлення з нормативною базою не завжди перетворюється на практичне знання дій у проблемній ситуації.

6. Наскільки Ви особисто дотримуєтеся принципів академічної доброчесності у процесі навчання?

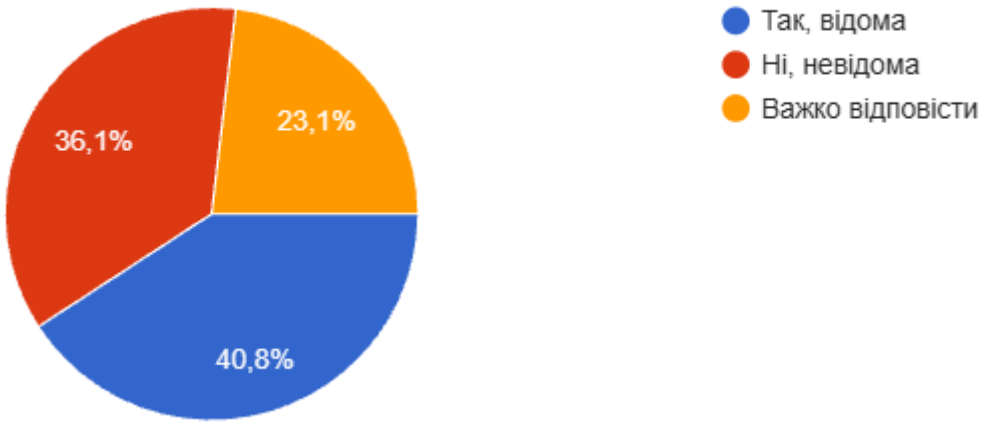
55 (37%) здобувачів вважають, що завжди дотримуються правил, 75 (51%) респондентів дали відповідь – «Переважно дотримуюся», ще 13 (9%) опитаних визнають окремі відхилення, одна особа (1%) відповіла – «Часто не дотримуюся», троє (2%) – не визначилися.
Загалом 88% дали позитивну самооцінку дотримання академічної доброчесності

7. Які види порушень академічної доброчесності Вам відомі?
(оберіть із переліку)

Найвідомішими видами порушень здобувачі назвали академічний плагіат – 117 (80%) осіб, недоброчесне використання результатів ШІ – 101 (70%), приписування авторства – 88 (60%) та несамостійне виконання завдання – 84 (57%). Значно рідше обирали академічний саботаж – 31 (21%), недозволену допомогу – 32 (22%) та інституційні порушення – 37 (25%).
Нерівномірне розуміння термінів підтверджує потребу в поясненні менш очевидних форм порушень на конкретних кейсах.

8. Чи відома Вам процедура звернення у разі виявлення факту порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу в НУФВСУ?

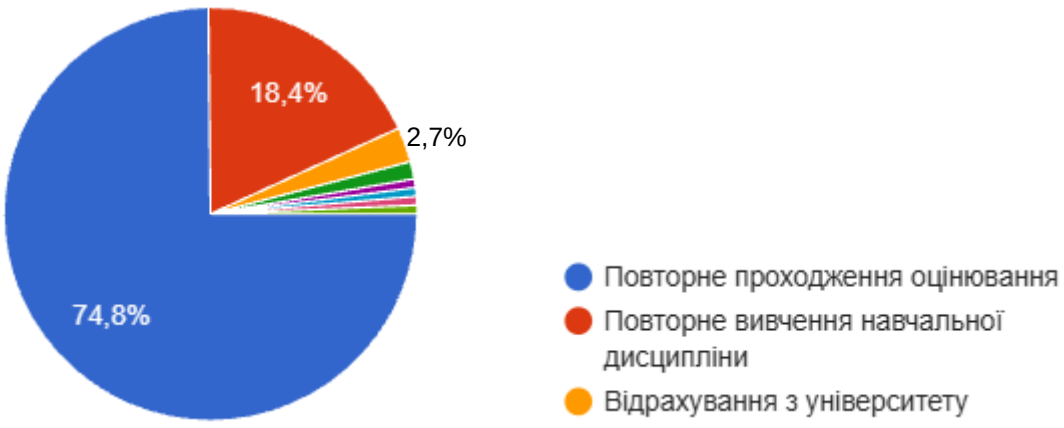
Процедура звернення щодо можливого порушення академічної доброчесності відома 60 особам (41%), 53 (36%) повідомили, що вона їм невідома, 34 (23%) не змогли визначитися. Сукупно 59% не підтвердили знання процедури.
Особливої уваги заслуговує другий (магістерський) рівень: лише 2 з 23 опитаних здобувачів (9%) повідомили про знання процедури, тоді як серед здобувачів першого (бакалаврського) рівня – 46 із 105 (44%), а серед аспірантів – 12 із 19 (63%).

9. На Вашу думку, які основні причини недотримання принципів академічної доброчесності?
(Можна обрати кілька варіантів)

Найчастіше причинами порушень називали відсутність інтересу до наукової діяльності – 80 респондентів (54%), часові обмеження – 76 (52%), недостатню академічну культуру або взаємну довіру – 62 (42%) та надмірне навчальне навантаження – 59 (40%). Нечіткість правил письмових робіт відзначили 48 осіб (33%), обмежений доступ до ресурсів – 41 (28%).
Результати свідчать, що здобувачі пов'язують порушення не лише з індивідуальною відповідальністю, а й з організацією навчання. Доцільно поєднувати вимогливість до самостійності робіт із реалістичними строками, зрозумілими інструкціями та практично значущими завданнями.

10. Які санкції щодо здобувачів вищої освіти Ви вважаєте доцільними у разі виявлення та доведення академічної недоброчесності?

Переважна більшість – 110 осіб (74,8%) – підтримують повторне проходження оцінювання як доцільний захід у разі доведення порушення. Повторне вивчення навчальної дисципліни обрали 27 респондентів (18,4%), відрахування – 4 (2,7%); ще 6 (4,1%) надали інші або неінформативні відповіді.

Результати опитування свідчать, що здобувачі вищої освіти переважно підтримують застосування заходів, спрямованих на усвідомлення та виправлення допущених порушень академічної доброчесності, а не суворих санкцій, зокрема відрахування. Водночас вибір конкретного заходу реагування має ґрунтуватися на вимогах чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів університету, враховувати характер і тяжкість доведеного порушення, забезпечувати співмірність відповідальності та дотримання прав здобувачів вищої освіти.

11. Як Ви оцінюєте допустимість використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних і наукових робіт?

64 респонденти (43,5%) вважають ШІ допустимим для пошуку інформації, пояснення матеріалу та мовного редагування, 58 (39,5%) – за умови належного декларування його використання. Без обмежень використання ШІ допускають 14 осіб (9,5%); неприпустимим його вважають 4 (2,7%), 5 (3,4%) не мають сформованої позиції, 2 (1,4%) дали інші відповіді.
Разом 83% підтримують певний регламентований спосіб використання ШІ. Пріоритетом є не загальна заборона, а зрозуміла межа між допоміжним застосуванням і підміною самостійної роботи, правила декларування та приклади для різних видів навчальних завдань.

12. Які заходи, на Вашу думку, найбільше сприятимуть підвищенню рівня академічної доброчесності в НУФВСУ?
(Оберіть не більше трьох відповідей)

Найзатребуваніші заходи – розгляд конкретних прикладів порушень та їхніх наслідків 98 (67%) осіб; розроблення чітких правил використання ШІ – 73 (50%); інформаційні заходи та тренінги – 71 (48%), прозорість і об’єктивність оцінювання – 63 (43%). Посилення відповідальності як пріоритет обрали – 18 (12%) респондентів. Отже, здобувачі вищої освіти віддають перевагу поясненню правил і забезпеченню зрозумілих процедур, а не лише посиленню санкцій.

13. Які конкретні пропозиції Ви можете надати щодо вдосконалення системи забезпечення академічної доброчесності в НУФВСУ?

Записи у відкритому полі залишили 50 осіб (34% вибірки), однак частина з них містить лише позначки, відсутність пропозицій або загальне схвалення. Змістовні відповіді охоплюють практичні тренінги, чіткі правила ШІ, доступ до перевірки чернеток і наукових ресурсів, прозорі процедури оцінювання та оскарження, вдосконалення змісту та навантаження навчальних завдань, а також поліпшення комунікації через цифрові платформи.

- "На мою думку, слід зробити тренінги/заходи на цю тематику, також якщо подумати, чому студенти використовують штучний інтелект, то напевно через те, що багато загруженості в університеті, тобто багато домашнього завдання і студенти фізично не можуть виконувати, якщо було б трохи менше завдань, то студенти б мабуть самостійно робили завдання (якщо б воно було для них цікавим такий).
- Я вважаю, що якби завдання були цікавими для студентів і не такими великими, то авжеж робили би самостійно"
- Зробити замість мудла гугл клас, давати завдання там же щоб не заплутуватись чи є завдання чи нема
- з предмету валять та хочуть щоб ми платили гроші за допуск до екзамену
- Добре б було мати доступ до якісних матеріалів світової науки. А не тільки загальнодоступні.
- Чітке роз'яснення щодо користування ШІ, правила використання та як доцільно впровадити його у наукову роботу
- "1. Існують певні завдання від викладачів, які не викликають жодного інтересу і не мають сенсу до виконання, оскільки практична значущість завдання мінімальна (реферати від руки, обробка застарілої інформації, зазубрювання замість усвідомлення - справді, деяким викладачам не підходить власне вираження ні в якому вигляді. Моя пропозиція - ліквідувати подібні види завдань, оскільки це автоматично формує бажання якомога швидше закрити питання і зайнятись чимось дійсно корисним.
- 2. Коли викладач сам не вважає свою роботу цінною, студенти теж не вважатимуть, і робитимуть все, аби витрачати на дисципліну якомога менше часу. Отже, на мою думку, потрібно підвищити рівень кваліфікації викладачів у вмінні зацікавлювати у дисципліні, що викладається. Нахіба студенту викладати купу ресурсів на роботу, яка не буде повною мірою оцінена виключно через те, що викладач не зацікавлений у розвитку знань і навичок студентів"
- Поки не можу відповісти, тому що мало часу навчаюсь в цьому університеті

- Державі треба відкривати робочі місця за нормальну плату, де потрібен буде такий диплом. Чи в нас не беруть працювати тренером без диплому тренера? От допоки беруть - до тих пір всі можливі хитрощі будуть використовуватися.
- Забезпечити відкритість процедур розгляду порушень академічної доброчесності та можливість справедливого оскарження рішень.
- Пропоную розробити чіткі методичні рекомендації щодо допустимого використання інструментів штучного інтелекту в освітній та науковій діяльності, визначити єдині підходи до перевірки самостійних і наукових робіт, а також удосконалити механізми виявлення та розгляду порушень академічної доброчесності. Доцільно проводити регулярні інформаційно-роз'яснювальні заходи для викладачів і здобувачів вищої освіти та забезпечити доступ до сучасних інструментів перевірки академічних робіт.
- Надання студентам можливості безкоштовно перевіряти свої чернетки; розробка окремих методичних рекомендацій щодо того, як оформлювати запозичення у специфічних форматах
- посилити перевірку самостійності виконання кваліфікаційних робіт
- Регулюючі документи(стосовно ШІ), навчальна дісципліна, впровадження культури наукової діяльності
- Надання аспірантам та студентам легального доступу до систем антиплагіату до фінальної здачі роботи для перевірки коректності цитування.
- Цілком задоволений системою
- "Модернізація нормативної бази та цифровізація
- Освітньо-просвітницька робота
- Контроль та оптимізація оцінювання
- Підтримка та моніторинг викладацького складу"
- Пропоную проводити короткі тренінги з конкретними прикладами порушень академічної доброчесності та їхніх наслідків, створити зрозумілу пам’ятку для студентів і встановити чіткі правила використання штучного інтелекту під час виконання навчальних завдань.
- Надати повноцінний і безкоштовний доступ до матеріалів, навчальних посібників
- "1. Посилити контроль за плагіатом – перевіряти всі письмові роботи на запозичення та навчати студентів правильно використовувати джерела інформації.
- 2. Проводити інформаційні заходи – організовувати лекції та семінари, на яких пояснювати студентам, що таке академічна доброчесність і чому вона важлива."
- 1. Посилити контроль за плагіат
- 2. Запровадити єдині та прозорі правила
- 3. Покращити комунікацію зі студентами "

- Випустити інформаційні електронні бюлетені та запровадити тестування на їх основі
- Проводьте практичні тренінги з академічного письма та розробіть чіткі правила використання штучного інтелекту в навчанні.
- Кожен студент відповідає за свої роботи. Вважаю, що НУФСУ проводить достатньо роботи для забезпечення академічної доброчесності.
- Правильне використання ШІ та практичні вправи та тренінги щодо інформації пошуку у Інтернеті та точні правила використання та які неможна допускати до повноцінного оцінювання-доки не доведеш до вірного рішення
- Зменшити бали для допуску на сесію, та облегшити сесії, сесію можна не здати а тренером може бути чудовим